

Numaranız....:

Şubeniz....:

Adınız – Soyadınız....:

Sınava kendi el yazısı notlarınız olan bir defterle girebilirsiniz. Fotokopi yasaktır. Süre 60 dakikadır, ek kağıt kullanılmayacaktır, başarılar dilerim.

SORU 1: Aşağıdaki cümlelerin bazılarında 5 yanlış sözcük kullanılmıştır. Bu yanlış sözcüklerin üstünü çizerek üstüne veya altına doğrusunu yazınız. Harf hatası yapılmamıştır, cümlelerin son iki sözcükleri ve tarihler her zaman doğrudur. (5x10=50 P)

Yaklaşık olarak MÖ 3.000-1.450 arasında yaşayan Minos uygarlığı, merkezi Ege Denizi'nin güneyindeki Rodos Adası'nda bulunan ve buradan çevredeki adalara yayılan önemli bir uygarlıktır. Henüz çözülememekle birlikte yazıyı kullandıkları bilinmektedir. Dillerinin Yunanca olmamasından dolayı Yunan kabul edilmeyen Minoslular buna rağmen Yunan uygarlığının en eski köklerinden birisi olarak kabul edilir. Kentlerinde şimdiye kadar herhangi bir sur kalıntısı bulunmaması Minosluların savaşçı bir toplum olmadığı veya düşmanlarını adaya varmadan önce durdurabilecek güçte donanmaları olduğu gibi yorumlara yol açmıştır.

Buluntulara göre en önemli kentleri Ephesos gibi görünmektedir. Bu kentte diğer kentlerden daha büyük bir saray kompleksine rastlanmıştır. Bu sarayda ve diğer alanlarda yapılan kazılarda Minosluların gelişmiş bir mimarının yanı sıra resim ve heykel konusunda da ileri bir düzeyde olduğu görülmektedir. Mimari ve sanat alanında Mısır etkileri görülmekle birlikte kendilerine özgü gerçekçi denebilecek bir sanat anlayışları da bulunmaktadır.

Minos uygarlığında dikkat çeken önemli durumlardan birisi de Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarından farklı olarak en görkemli mimari eserlerin tapınak, mezar gibi dini değil saray gibi dünyevi işlevli olmasıdır. Buradan hareketle Minosluların yönetim ve din ilişkisinin diğer uygarlıklardan farklı olabileceği düşünülmektedir. Bu farklılık Yunan uygarlığınca da miras alınmıştır.

Minos uygarlığının, adanın hemen kuzeyindeki yanardağın patlamasına bağlı olarak yaşanan yıkıcı gelişmelerle zayıflamasını izleyen süreçte Miken (Akha) uygarlığının saldırılarıyla yıkılmış olduğu düşünülmektedir. Ancak bu süreçte Minoslular ve uygarlıkları tamamen yok olmamış, Mikenler tarafından Yunan anakarasına taşınmışlardır.

Mikenler'in kullandıkları yazı bugün çözülmüş ve dillerinin Yunanca olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla Mikenler ilk Yunan halkı olarak kabul edilir. Yunan anakarasının güneyinde birbirinden bağımsız kentler kuran Mikenler'in isimleri bunların arasındaki en büyük kent olan Atina kentinden gelmektedir. Bu kentler Minoslular gibi tek bir başkent ve yönetim etrafında birleşmemiş, birbirleriyle bazen savaşan kent-devletleri şeklinde örgütlenmişlerdir. Kentlerin hepsinde sağlam surların bulunması bu halkın oldukça savaşçı olduğunu göstermektedir. Minos uygarlığını işgal edip sanat ve kültürlerini kendilerine katmaları ve tarihteki en önemli savaşlardan olan Troya Savaşı'nı başlatmaları da bu kültürün savaşçılığını gösterir.

Troya Savaşı dünya tarihi açısından son derece önemlidir. Çanakkale yakınlarındaki Troya antik kentinde geçen bu savaş tarihin en ünlü anlatıcılarından biri olan Hesiodos'un İlyada ve Odysseia destanlarına da kaynaklık etmiştir.

Miken kentlerini birçoğunun saray kısmında megaron plan şemasını görmek mümkündür. Bu plan şeması ileride özellikle Yunan tapınakları için model olacaktır.

MÖ 1.700-1.100 arasında Yunan anakarasında yaşayan Miken uygarlığı da kendileri gibi kuzeyden göç eden ve onlardan daha savaşçı olan Dorlar tarafından göçe zorlanmışlardır. Daha güçlü savaş teknolojisine sahip Dorlar karşısında direnemeyen Mikenler doğuya yani adalara ve Avrupa'ya doğru göç etmek zorunda kalmışlardır. Yeni gelen Dorlar sanatsal üretim alanında ileri bir düzeyde olmadıkları ve özellikle de yazıyı kullanmadıkları için MÖ 1.100 ile MÖ 800 arasında Yunan anakarası bir nevi karanlığa gömülmüştür. Bu dönemde ise özellikle Batı Anadolu orada eskiden beri yaşayan Anadolu halklarının yeni gelen Yunanlılarla karışması sonucunda birçok alanda üretken bir döneme girmiştir. Bazı tarihçiler MÖ 7. Yüzyılda felsefenin Batı Anadolu'daki Miletos kentinde Thales'le başlamasını hem batı hem de doğu kültürünün burada buluşmasına bağlar.

SORU 2: Kağıdın arkasına antik Mısır mimarisinde piramitlerin nasıl ortaya çıktıklarını ve evrimlerini basit çizimlerle destekleyerek anlatınız (50P). Ne sorulduğunu tam olarak anladıktan sonra yanıt veriniz. Mısır hakkında defterinizdeki ilgili ilgisiz her şeyi yazarsanız 0 puan alabilirsiniz.